

Brev

fra Provst Jacob von der Lippe i Solum til hans Svoger
Etatsraad Wollert Krohn i Bergen.

Høiædle og velbyrdige
allerhøistærede Hr. Frère!

Hvem i Guds vide Verden har forskaffet min bedste Ven saa gode Øine nu, er det Champagne Bourgogne eller de lange Kapper i Edenborg; De skriver jo med saa fin en Pen i deres sidste Ærede, at jeg blev forundret.

Ærbødigst Taksigelse for de tilsendte 300 r. for hvilke tjener indlagte til Bevis, men da Pengene blev sendte saa tidlig frygter jeg samme maa ligge en Maanedes Tid frugtesløse, dog derom skal vi altid komme tilrette; det er ikke Tid at skille sig med Pengene førend i Mai Maaned.

Iblandt dem, som taber meget her ved Skibsbygning ere Eierne af Balvigs Værk Hr. Kammerherre og Kammerjunker von Løvenskjold; Deres skønne og store Skib kan de nu ikke faa solgt efter sin Værdie; men 10,000 Fragt for samme har dog Kammerjunkeren Svoger Grev Schimelman forskaffet Dem paa Cadix for Canal Compagniets Regning. Jeg husker ikke rettere, end at Geheimeraadens Directeur ved dette Compagnie. Fragterne paa London ere allerede faldne fra 4 S. til 2½ f. saa at her vil vel for Dem, som havde mange Skibe blive en temmelig Rabat i Regningen. Fri Indførsel har Agerhus Stift faaet til Aarets Udgang. En Dansk, som er kommen til Brevig begjærer 5 r. for Rugen, 3½ for Byg og Malt, 2½ for Havren.

Vores Hr. Biskop fik henvend 550 r. i Offer ved Schiens Indvielse, paa den Dag tracterede Hr. von Cappelen, som nu spiller Bas i Schien, han fortjener Løkke, gavmild, hjælpsom, redelig og den største Aarsag til Schiens Kirkes hastige Istandsættelse, men tie som en Mur; han er velbekjendt med de mæriske Brødre.

Af Indlagte faar De al den Oplysning om Orgelet i Schiens Kirke, som jeg kan skaffe Dem; for mine enfoldige Øren har det en smuk og tydelig Stemme.

Mit Hjerte er meget rørt over Deres kjærlige Invitation, at komme til Bergen, men det er at beklage mine Omstændigheder ikke ville tillade mig nu, at opfylde mit største Ønske. De kan troe mine kjære Venner, at min Attraae, efter at see og tale med Dem er meget stor, hvorfor jeg med Glæde skulde begivet mig paa Reisen, var det muligt. Mine smaa Børn, mit Hus, mit Gaardsbrug hindrer. Ja det fataleste af Alt, jeg ved i Sandhed ikke et Menneske at faa til Embedets Pleie, og dette hverken kan eller maa jeg forlade, saalænge jeg har ingen i mit Sted. Dog dette skal ikke (Om Gud vil) hindre Magdalene¹⁾ fra at efterleve sin kjære Moster og Morbroders Villie og Befaling. Jeg har sagt hende, hun

¹⁾ Magdalena Christine senere gift med Kjøbmand Hans Hansen. (Side 24).

maa stræbe, at faa sine Klæder nogenledes istand, at hun kan være færdig at tage herfra med Lars Tydskland; dette saa meget mere, som hun selv har Lyst dertil for at takke Dem begge mundtlig for Deres Kjærlighed mod hende og mig i hendes yngre Aar, hun kjender Lars Tydskland; han vil vist have al Agtsomhed med hende paa Reisen og til hendes Opvartning og Tjeneste skal jeg se at faa en Pige med. Sender jeg hende da fra mig, saa sker det paa disse Vilkaar og med disse Forord, at mine elskværdige Venner vil erindre sig, at hun ikke endda har fyldt sit 16 Aar, og derfor undervise, rette, forbedre, lære og have Medlidenhed med hende; De bør som retfærdige Dommere skønne, at jeg har næsten i 3 Aar været allene; hun er hos mig paa Landet, hvor hun ikke har havt Leilighed at opnaa den Grad af Indsigt, eller den Opdragelse, som Deres egne Børn eller andre, som ere opfødte i Byen. Iøvrigt har jeg som Fader Frihed at sige: I mine Øine er hun ganske brav; dog Forældre ser gjerne med Partiskhed, naar det gjælder Deres Børn. Endskjendt det er nu, hun skulde blive mig til nogen Nytte, saa er jeg dog mere fornøiet med hendes Reise, naar mine Venners Villie sker, og det kan, som jeg vist haaber, blive hende til Lærdom, Nytte og Fornøielse, maatte hun allene blive saa løkkelig at nyde Deres Yndest og Bifald. Vær saa god at takke Deres kjære Kone for det købte Lærred, det kan være nok for i Aar; skal mine Børn begynde saa tidlig at reise, saa faar jeg vist lære at spare indtil den fatige Pibe Tobak; Caffé bliver ikke at tænke paa, min hele Garderobe bestaaende i et par gamle Støvler, en forslidt Frak, en brandfrie Perruque (?) og et Par Buxer uden Knæbaand, eller og vende hende om paa den anden Kant, udentil blank indentil krank. Hvad ville Hr. Agenten slaa sig for sit Bryst og korse sig, naar han saa en høilærd Svoger komme saadan ansættende, og enda vil De overtale mig at reise til en Stift-Stad, hvor alt smager af Overflødighed. Tusinde Tak for godt Raad. Jeg reiser andensteds daglig, saa til Arendal, til Christiansand, til Kjøbenhavn, der gaar ingen Maaned forbi at Jo Hr. von der Lippe skal herfra, men det er blotte Rygter og Snak. Jeg reiser nok ingen Sted efter min engang fattede Beslutning uden til Graven; med mindre Cassen skulle uventelig komme i den Stand, jeg kunde lægge mig til meget sirligt et par Fløiels Benklæder og en smuk Slofrok, saa vil jeg se mig om i Bergen. Imidlertid vil jeg ønske Deres friske Lesebrød og Timper maa smage Dem uden Ost, da engelsk og hollandsk Ost maa ikke indføres, og Jydeosten er ikke for Dem. Bisp faar De aldrig mere, Pomerancer er forbuden; men i dens Stæd kan De drikke Pons, Citron ere tilladte. De sender mig med Lars Tydskland 1 qt. fed Sild, naar jeg faar den, skal jeg takke for den; men Skjæmt for sig og Alvor for sig. Jeg kan sige Dem rent ud, jeg er undselig, som den der paa ingen Maade kan vise den Erkjendtlighed, jeg skylder Deres Artighed; Jeg havde ikke ved Haanden stemplet Papir til Obligation, Reversa kan være god nok indtil videre, jeg skal paa min Ære være sikker nok, har jeg ikke 3 smukke Heste, 22 Kjør, en Sølv Kaffekande, og et helt Naadens Aar; skulle dette ikke strække til, saa eier jeg Baile, 3 Stamper og 4 Bøtter og andet af lige Værdie.

Hils den kjære Frue Krohn, Jfr. Frøken, Deres kjære Børn og andre Venner; naar Lars Tydskland kommer, skriver jeg atter, enten lige opbyggeligt med dette eller mere.

Solums Præstegaard den 24de Marts 1783.

Jeg er med den største Høiagtelse

Høiædle og Velbyrdige

Allerhøiestærede Frères

Ærbødigst Tn.

von der Lippe.